

בנימל

שני עולמות

מחזה קמרי בי"צ מערכות

עברית אביגדור המאירי

מאת מכס צווייג

הצגה הבכורה ביום 18.1.42

המחיר 10 מא"י

דפוס קואופ' הפועל הצעיר, בע"מ, תל-אביב

הארכיון הישראלי לתיאטרון

17.9.1

שני עולמות

מחזה קמרי בשלש מערכות

עברית אביגדור המאירי

מאת **מכס צווייג**

ההצגה: **ב. צ'מרינסקי**

הצייר: **ע. לופטגלס**

המשתתפים:

ה. רובינא	ויקטוריה וולטאט
א. מסקין	אדוארד, בעלה, מורה בבית-ספר תיכוני
ש. פינקל	ואלטר פלמינג, דיפלומט צעיר
ת. אמתי	ד"ר ריינואלד, רופא
ש. דואר	העלמה קרן
א. ברנלס*	גב' ברפלקה
נ. בוכמן*	ואגנר
י. שולמן*	בוגנר
ש. דואר	רזי, מנהלת משק הבית אצל אדוארד

* חניכי התיאטרון

אוקן הבמה - ד. שפרנקו הוצאה לפועל - י. גולדמן תאורה - י. קופרמן

היסתנה • חברת הביטוח הראשונה בארץ
כל ענפי ביטוח • כיסוי סיכון מלחמה

מערכה ראשונה

תמונה א'. בית הבראה לחולי שחפת בהרי האלפים של שוייץ. המבריאים היושבים במרפסת משוחחים ביניהם על נשף הרקודים בקזינו. שהם מבקרים בו מדי ערב, על אף האיסור המפורש של הרופא. — מהצד שוכבת ויקטוריה, חולה קשה, אשתו של מורה בבית-ספר תיכוני בווינה, אשר זה לה שנתיים לשבתה בבית-ההבראה; מתבודדת, אינה לוקחת חלק בשיחות. הדיפלומט הצעיר ואלטר, אף הוא חשוך-מרפא, מתקרב אליה ומפציר בה שתצא מבדידותה. ואולם היא מסבירה לו, שאין היא אלא בעולם הזכרונות על בעלה ועל ביתה. — תוך כזי שיחה זו מקבלת אחת החולות התקפה (שטף דם). איומה ההשפעה, על ויקטוריה וואלטר ביחוד. וכדי להפיג את אימת המות הוא מציע לה, שילבשו בגדי ערב וילכו לנשף. היא דוחה את הצעתו, אך מרשה לו, לפי בקשתו, לבוא בערב לחדרה, לכוס תה.

תמונה ב'. בחדרה של ויקטוריה. השנים בתלבושת ערב ליד שולחן התה. העובדה, שבאחד החדרים הסמוכים גוססת החולה, שקיבלה התקפה לעיניהם, מגבירה את אימת המות של ואלטר עד לאין נשוא. מרחוק נישאים צלילי מנגינת ואלס מבית הקזינו. היא מזכירה לשניהם זמנים טובים מאלה. הם רוקדים. הוא מנסה לנשק לה, אך היא נעלבת ומצוה עליו לעזוב את החדר. מיד לאחר כך הוא חוזר ודופק בדלת בחזקה. כי בדרכו פגש בכומר ההולך לחדר הגוססת. הוא מבקש לו מפלט אצל ויקטוריה. לבסוף היא נענית לו, מתוך רגש רחמים ומתוך אימת המות האופפת גם אותה.

מערכה שנייה

תמונה ג'. עברו חדשים אחדים. ויקטוריה קיבלה טלגרמה מבעלה העומד לבקר אצלה בבית-ההבראה. ואלטר נכנס ומודיע לה, כי הרופא אמר לו שיבריא בקרוב. לבו מייסרו על שהוא עוזב אותה ויוצא לחיות את חייו בעולם הבריאים, אך היא מרגיעה את רוחו: די לה באושר המשותף עד סוף הקיץ. היא מגלה לו את תוכן הטלגרמה מבעלה. ואלטר מכריז, כי החליט שלא לעזוב אותה, ולקחתה אתו כחברה לחייו החדשים. דבריו נוסכים אושר בלבה, אך היא מבקשת אותו להימנע, לעת עתה, מפגישה עם בעלה.

הבעל בא — היא מתחמקת מחבוקו, באמתלה שהוא עלול להידבק במחלתה. תוך כדי כך היא מודיעה לו, שלא תשוב אליו עוד. הבעל מתיחס תחילה להודעתה זאת בהבנה סרגית וסלחנית, ואולם כשנודע לו, כי מישוהו בא ומוציא אותה מידי, הריהו מחליט לקחתה אתו הביתה. ויקטוריה מסרבת, שכן איננה רואה עצמה כאשתו. הוא מודיע לה אז, שהוא חוזר בלעדיה, אבל תמיד תוכל לשוב אליו והוא יוסיף לאהבה כל הימים.

תמונה ד'. בא המפנה גם בחיי ויקטוריה: הרופא מודיעה לה, שנרפאה ממחלתה ואולם לגודל הפתעתו אין היא רוצה לצאת מבית ההבראה, כאילו דבקה בה עוד מחלה נסתרת, שאין הוא יודע את פשרה. הרופא נעתר לה שלא לבשר לפי שעה לבעלה את הבשורה הטובה. נכנס ואלטר, העומד לקבל כהונת דיפלומט. ויקטוריה מודיעה לו, שהיא בריאה וגם הרה! הוא מיעץ לה להשתחרר מהריגונה, אך ויקטוריה איננה רוצה ברצח פרי בטנה. לאחר היאבקות פנימית ממושכת היא מסכימה להצעתו של ואלטר, שאותו היא אוהבת בכל לבה, לפנות בווינה אל אחד הרופאים.

מערכה שלישית

תמונה ה'. ויקטוריה וואלטר בבית מלון בווינה. היא מוסרת לו את דברי הרופא, שאין לעשות ניתוח משום שהזמן מאוחר מדי. מלבד זאת נתן הרופא תקווה בלבה, כי הילד יהיה בריא. בשורה זו אין ואלטר מקבל בשמחת לב. אהבתו לויקטוריה שוב איננה כה לוחטת כשהיתה בהרי האלפים, בעולם הצללים של המות. עכשיו הוא נזכר בארושתו היפה, הצעירה והעשירה, שהוא מרגיש חובה מיוחדת כלפיה, משום שנשאה בהוצאות רפיו. הוא מגלה לויקטוריה את דבר חובתו זו. הוא רוצה אמנם, לפי דבריו, לותר על הקריירה ועל הארושה, אולם ויקטוריה איננה יכולה לקבל קרבן זה, שאיננו ניתן בלב שלם. היא נפרדת מאהובה.

תמונה ו'. ויקטוריה חוזרת לבית בעלה, הבעל המסור מאושר לשובה, ואולם טוב-לבו ומסירותו רק מדכאים את רוחה. היא לא באה אליו, אלא כדי לבקש סליחתו, והיא רואה את חייה כאבודים. החלטתה איתנה לאבד את עצמה. כשהיא נשארת לבדה בחדר היא מוציאה מתוך אחת המגרות את הרעל, שהצפינה שם לפני כמה שנים. ואולם ברגע האחרון לפני הגישה את הרעל לפיה, היא חשה בתנועות העובר החי ורגש חדש אופף את כל ישותה ומשתלט עליה.